Iulia Hasdeu

A fi iubită

versuri

Iulia Hasdeu

Editura Bestseller

Imagine: Coka/Shutterstock.com

bestseller

Carte electronică publicată cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
DEPARTAMENTUL POLITICI PENTRU RELAȚIA
CU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

A fi iubită

But, oh! the choice what heart can doubt,
Of tents with love, or thrones without?
(Thomas Moore)

Murişi, o, Beatrice, în floarea vîrstei sfinte...
Cu dragostea-i poetul te-a însufleţit;
Prin versurile sale ne stă mereu în minte
Imaginea ta dulce, căci Dante te-a iubit.

Ţi-a fost, o, Eloise, fatală dimineaţa.
De Abelard iubită, fu sincer dragu-ţi crez,
Şi - crin în mînăstire - sfîrşitu-ţi-ai viaţa...
Dar, ca pe Beatrice, eu te invidiez.

Tu-l plîngi pe Cid, Ximena, fiindcă, aspră, soarta
Potrivnică îţi este şi nu-l mai poţi vedea.
El te-a iubit... Iubirea învinge chiar şi moartea;
De-aceea-ntotdeauna eu te voi învia!

Ah, să te ştii iubită! Ce sfîntă fericire!
Să plîngi atunci îţi vine, dar lacrime cereşti!
Să mori iubind!... Ah, moarte de har şi norocire.
Cînd mori în nimb de soare, ca-n el să retrăieşti!...

Himera

De este-n lume-adevărat
Că-ndrăgostiții au aflat
În germinal sau în brumar
Avîntul altfel nesperat
E că-n himeră-și fac hotar.

Și pacea serii de-o iubesc
Cu umbrele ce amăgesc
Natura chiar – augusta mamă
E ca-n visare se voiesc
Și de himeră nu au teamă.

Ei rîd de vise-amăgitoare
Și nu se tem că omul moare
Că-n timpul lui Homer mai speră...
Sunt singuri fericiți sub soare:
Că fericirea – e-o himeră.

România

Câmpia ne zâmbește, de flori împestrițată
Ca un chilim ce-l țese natura-n fețe vii;
Și iarba cea subțire, de vânturi aplecată,
Ascunde mii de fluturi cu aripi argintii.

Când florile mișcate de-o blândă adiere
Se-mbată de lumină sub soarele cel cald,
Din sânul lor albina cu poftă soarbe miere
Notând din floare-n floare pe marea de smarald.

Deodat’ un nor năprasnic astupă mândrul soare,
Un văl ursuz și rece se-ntinde peste flori;
Se-ntunecă pământul de-o noapte-ngrozitoare;
Și fluturi și albine-s cuprinse de flori.

Dar iată că pe ceruri, spărgând nemila ceții
Un înger se ivește, trimis de Domnul sfânt:
Împrăștie toți norii, cu raza dimineții,
S-așterne iar voioasa lumină pe pământ.

Câmpia cea bogată e dulcea Românie
Cu fluturi, flori și-albine; iar norul cel cumplit
E dușmanul ce tinde s-o ducă la robie
Lățind o neagră umbră pe ceru-i umilit.

Luceafărul ce vine ca să ne dea dreptate,
Gonind întunecimea prin falnicul său zbor,
În lume acel înger se cheamă Libertate;
El trage după dânsul lumină peste nor!

Nu-ndrăznesc

De m-ai asculta vreodată
Aș voi ca să-ți vorbesc
Tu m-asculți... cu toate-acestea
N-am putere să-ndrăznesc
Ești prea bună, ești prea dulce
Însă fără voia mea
Ca și-o pasăre pe cracă
Tremur înaintea ta.

Am a-ți spune multe lucruri
Nu pot însă... mă-nfior
Căci pe buze-ți văd un zîmbet
Rece, batjocoritor
Gura ta e ca o roză...
Tu în rîs mă vei lua...
Nu-ndrăznesc să ridic ochii
Nu-ndrăznesc-naintea ta.

Mersul tău e de regină
Chiu-ți e impunător
Pentru ce te-admir într-una
Înțelegi tu prea ușor.
De mi-ai fi tu suverană
Și eu rege de ți-aș fi
Pentru tine aș muri.

Poate-s prost! e cu putință
Însă știu că te iubesc
Inima-mi e simțitoare
Însă nu pot să vorbesc
O! amoru-mi pentru tine
Să ți-l spun de-aș îndrăzni

N-ai mai rîde ... și pe-un altul
Niciodată n-ai iubi!

De ce?

Cu mult mai cufundat în gînduri
Pe-același drum el s-a pierdut
N-a mai surîs ca-n alte rînduri...
Ah, pentru ce a mai trecut?

E poate mîniat pe mine:
Inima-i rece s-a făcut?
N-am turburat visări senine...
Ah, pentru ce a mai trecut?

Și la fereastra mea, privirea
Azi întristată și-a pierdut
Poate nu s-a răcit iubirea...
Că de ce oare-a mai trecut?

Nu mă-mpiedica de-a plînge...

Nu mă-mpiedica de-a plînge
Dacă am darul lacrimei
Durerea în plîns o poți înfrînge
Și speri ceva în boaba ei.

Nu știi că-n plîns de-atîtea ori
Poți să-ntrevezi o rază nouă
Și că-i la fel cum pentru flori
E-o reîmprospătată rouă?

Nu știi că plînsu-i izbăvire
La orice inimă înfrîntă?
E ultima înveselire
Ce-adesea durerea o cîntă.

Cînd plîngi speranța nu te-nfrînge
Și vezi ceva în raza ei
O, lasă-mă, amice–a plînge
Dacă am darul lacrimei.

Patria

Mereu îi găsește cusururi
Cînd vorbește de a lui țară;
Cu toate-aceste neajunsuri
Îi este totdeauna dragă.

O critică fără-ncetare;
Chiar sincer o compătimește.
Totuși, îi sare în apărare,
Pentru că pe ea o iubește.

Mai ales când timp îndelungat
Departe de patrie și casă
Iubirea adâncă s-a aflat
În inima necredincioasă.

Iar când fiii nerecunoscători
Îi cer iubire și mângâiere,
Le deschide brațele tuturor
Și la piept îi strînge cu putere.

De-aceea, cu orice cusururi
Ce patriei sale i le află,
Cu orice greșeli, ea de-a pururi
Îi rămâne scumpă și dragă.

O, Doamne!

O, Doamne! Cer iertare, aș vrea acum să mor!
N-am șaisprezece ani! Dar viața mea-i amară,
Și inima mi-e tristă, speranțele nu cobor
Și fără de prieteni, ruina mă-mpresoară!

Mai bine e să mor. Nici nu mai pot să plâng,
Și lacrimile au un farmec ne-ntrecut ...
Când nu mai pot de-o vreme nici lacrimi să mai strâng,
Vreau moartea să-mi aducă odihna ei de lut.

La ce cugetai?

Când pe cărți de rugăciune, genele ți le plecai,
Spune-mi scumpa mea amică, la ce oare cugetai?
Închinându-te, o! spune-mi, oare nu cumva rosteai
Al meu nume, câteodata, așa dulce îl găseai?

Eu ceream la cer - când vântul steagurile flutura -
Ca să binecuvinteze lupta și izbânda mea;
Și pe când gornistu-ntruna, marșuri de război suna,
Sufletu-mi, gelos pe tine, tot spre tine s-avânta.

Iar când tu, îngenunchiată, te rugai la Dumnezeu,
Eu, călare pe fugaru-mi negru ca un pui de zmeu,
Alergam după al slavei, zgomotos și lung alai;

Îmi râdeam de-orice pericol! Moartea-n față am privit,
Jupuită, numai oase și cu chip îngălbenit.
Nu cumva atuncea iarăși, tot la mine cugetai?

Primăvara și toamna

Același farmec verde
Și ochiul nostru viu
O primăvară verde
Și-o toamnă-n arămiu.

Că dacă primăvara, cu voci de păsărele
Ne-nveselește-n cântec de paseri neînvinse,
Și toamna calmă, tristă, cu vânturile grele,
Ne liniștește-n taină cu umbrele ei stinse.

O veselie albă
Ce nu cunoaște haos;
Pe când toamna în salba
Îmbie la repaus.

Inspiră fiecare o altă nostalgie
Și-n caldele miresme ne-am vrea mereu ascunși:
Cele de primăvară - ne-îmbată: o orgie;
De cele ale toamnei suntem mereu pătrunși.

Dorința de ieșire
Adâncul cercetându-l;
Dar toamna, c-o privire,
Ne reculege gândul.

În fiecare lucru un farmec poate fi!
Aflându-l, omul știe să fie mulțumit:
În primăvară simte nevoia de-a iubi,
Pe când în umbra toamnei se vrea a fi iubit!

Unei file

Sărmana filă-n care aștern
A gândului comoară
Nu știi câte dureri se cern
Când vin spre tine iară.

Ca lumea, rece mă privești
Mă vezi surâzătoare
Dar rana cum s-o potolești
Când inima te doare?

Sunt rele care nu se scriu
Și nu se spun în șoapte,
În ele chinu-i tot mai viu
Și sufletul e-o noapte.

Poți să mă plângi hârtie deci
Ca muta mărturie;
Ce grea amărăciune
Să râzi, când plânsu-nvie!

Femeia

Ah! crudele genus, nec fidum femina nomen! (Tibul)

O inimă de Evă, enigmă-n veci profundă!
Din foc divin și amestec din tina cea imundă;
Protee fără nume, ce logica dezminți
Deșartă sau prea rece, sau clocot de dorinți!
Sub vraja frumuseții, ori dulcea ta zîmbire,
Ascunzi tu suferință, rușine, sau iubire?
În clara ta privire, de visuri încîntată,
Pot eu citi, femeie, de vei fi plîns vreodată?
Ah, ce perverși ai ochii, surîsul nu-i timid
Sub fardul ce sclipește s-ascunde mai nimic,
Sub finele dantele ascunzi, făr-de mustrare,
Defectele, și-n taină, porniri spre desfrînare!
La tine totul este spoială sau mascat:
Ținuta, vorba, fața și glasul afectat
Căci tot ce nu-i minciună tu-nfrunți cu viu răspăr:
Minciuna pentru tine e unic adevăr!
Fațadă-i tot la tine și prefăcătorie
Și chiar a ta știință e doar cochetărie.
Spre a trona mai bine, voind să ne uimească,
Și-ndeosebi să placă!
E vanitatea-ți dragă!
Să placi... pentru aceasta ți-ai da viața-ntreagă,
Ți-ai da averea, pruncii și cinstea, de se cere,
Și totul pentru-o biată [și] ridicolă plăcere!
Cochetăria-ți este virtutea cea suavă.
Ea în femei se naște: în tine, doamnă gravă,
În tine țărăncuță, cu fața-mbujorată,
În tine, curtezană, mereu nerușinată.
Femei! - e viața voastră și singura mîndrie;
Voi sufletul vă-nchideți într-o bijuterie!

Înserare

Nox erat et coelo fulgebal luna sereno...
(Horațiu)

E noapte... doarme totul,
Zefirul însă-i domn;
Căci vrînd s-atingă roza,
Învins-a-n drum pe somn.

Glumind, el balansează
Copacii-n visul lor;
În jurul lumii-acuma
Dansează-un negru nor,

Așa c-a ei lumină
Nu va mai stingheri
Pe doi iubiți, ce-n pace
Să fie, ar dori;

Iar florile-alintate
Mireasma și-o răsfrîng.
E-atîta vrajă dulce
În adormitul crîng!

Nu-i nici un singur zgomot...
Și filomela chiar
Tăcut-a prin tufișuri,
Visînd în tainic har.

E ora cînd flăcăul
Așteaptă-n doru-i sfînt

La poarta mîndrei sale:
Viață... sau mormînt.

1885

Singurătate

Spiritus astra petit...

Hai, suflete în zbor departe,
Spre cer, pe-a viselor potece,
Pe unde gînd profan nu trece
Şi n-ai de nici o grijă parte:
Hai, suflete, cît mai departe,
Pămîntu-n noapte să se-nece!

Să ne-avîntăm în infinit...
Sondînd superba înălţime
Să rătăcim în zări sublime,
În cer de-azur, locaş rîvnit;
Dorind al tainei infinit,
Uita-vom sumbra adîncime.

Osuflet, duh ales şi pur,
Săltînd din pămînteasca tină,
Să-ţi rupi cătuşi de vizuină;
Deci, lasă-ţi corpul, beci obscur,
Şi vino în eternul pur,
Să facem baie în lumină.

O, vino să ne bucurăm
De-a fericirii plinătate!
În drum de-o fi vreo greutate,
Găsi-vom, totuşi, ce sperăm;
Căci vom putea ca să gustăm
A liniştei singurătate.

Și vom dezveli deodată
Eterne taine, mult profunde,
Ce infinitul le ascunde
Acestei lumi, ce-n van le cată;
Și vom zîmbi, ca de-o erată,
De-a lumii cunoștințe scunde!

Al nostru ochi descoperi-va
Reala față-a tot ce este
Și printr-o vrajă, ca-n poveste,
Tot universul lămuri-și-va
Secretul, care-atunci vorbi-va
Din fir a păr - măreață veste;

Iar adevăr, frumos și bine,
Făr-a răni cu-a lor prezență,
Ne-or apărea chiar în esență,
Cu străluciri de tot senine;
O, suflet, fericiri divine
Ne-or copleși prin excelență!

O, sfînt deliciu, voluptate!
Să contemplăm esența pură
Și-a tale taine, o, Natură,
Și frumuseți abia visate!
E o supremă voluptate,
Al cărei dor e o tortură.

Ah, ce tortură negrăită! -
Tu, suflete nemuritor,
Ai vrea să te înalți în zbor
Spre bolta cea nemărginită;
Dar nu poți - caznă negrăită!
Să scapi de corpul tîrîtor.

Zadarnic dorul te-nfioară,
Vrînd taine mari să descifrezi;
Să zbori și dulce să visezi,
Ca un avar l-a sa comoară,
Căci corpul greu te împresoară
Cu lanțul gliei, să cedezi.

Dar să răbdăm. E-o zi anume,
Cînd sufletul se liberează,
Sfărmîndu-și lanțul, și pe-o rază,
Senin se-nalță, ca din spume,
Spre-al său locaș din altă lume
Și în lumină se-mbăiază.

O, suflete, speranța-i mare...
Fixat e ceasul cînd ai să treci
Urcînd pe sfintele poteci;
Frumoasa zi - frumos dispare.
O, suflete, spranța-i mare:
Totul trece... Dumnezeu e-n veci!

Paris, 16 aprilie 1888

Magdalena

Cînd jalea vîntului tomnatic
Prin desfrunziții arbori trece,
Tu te gîndești la baluri, doamnă, -
Eu mă gîndesc la soba rece...

Cînd primii fluturi de zapadă
Plutesc în zarea albicioasă,
Tu te gîndești la rochii scumpe,—
Eu mă gîndesc că-s zdrențuroasă...

Și cînd în nopțile de iarnă
Cînți la clavirul tău, visînd,
Tu te gîndești că ești iubită, —
Eu mă gîndesc c-o să mă vînd...

Cântecul de leagăn

Nani, nani, dormi,
odorașul scump,
al mamei odor,

În culcușul tău,
de vise cerești
legănat ușor!

Îngerul duios
peste fruntea ta
s-apleacă zâmbind,

Ș-aripa-i de-argint
pe-ai tăi ochișori
Îi flutură blând.

Nani, nani, dormi,
dormi netulburat
căci mama va sta,

De-a dragul privind
rumenele fragi
pe gurița ta.

Iat-o s-a deschis,
iat-o iar s-a strâns
plăpându-l boboc

Un trandafiraș
vesel zâmbitor

l-al soarelui foc!

Spicele de grâu
parcă moțăiesc
din cap lenevos;

Colo-n stejăriș
fâlfâie-n văzduh
fragedul miros,

Noaptea-ncetinel
Învălește tot
de jur-împrejur,

Galeș adiind
suflu-i răcoros
c-un tainic susur.

Paserea pe somn
Ș-asterne-nchizând
ochiul cel zglobiu,

Iar cernitul corb
s-ascunde pitiș
În zidul pustiu.

Din ascunzători
ies la lilieci,
zburând în târcol,

Și din când în când
al bufniței glas
cobește a gol

Dormi, puiuțul meu,
de luna din cer
privit drăgălaș;

Sufletu-ți în trup
e ca un altar
În sfântul lăcaș!

Somnul tău aș vrea
să fie ș-al meu:
somn nevinovat!

Tu dormi făr’ să știi
al lumii amar
Ș-al vieței păcat!

Nani, nani, dormi,
odorașul scump,
al mamei odor,

În culcușul tău,
de vise cerești
legănat ușor!...

Table of Contents

Table of Contents